

prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău – V. Buhnaci
 instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, N. Simciuc și Iu. Cotruță

D E C I Z I E

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
 al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin împotriva societății cu răspundere limitată „Abdera” și societății pe acțiuni „Lemnar” cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare, anularea înregistrării dreptului de proprietate și restabilirea acestuia,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat

c o n s t a t ă

La 09 septembrie 2016 lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Abdera” și societății pe acțiuni „Lemnar” cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare, anularea înregistrării dreptului de proprietate și restabilirea acestuia.

În motivarea cererii de chemare în judecată lichidatorul Dogot Constantin a indicat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 în privința întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată a fost intentat procesul de insolvență, dânsul fiind numit în calitate de administrator al procesului de insolvență.

La 13 aprilie 2016 în calitate de administrator al procesului de insolvență a expediat Întreprinderii de Stat „Cadastru” notificare, prin care a solicitat în temeiul hotărârii de intentare a procesului de insolvență și Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, introducerea modificărilor în Registrul bunurilor imobile și, totodată, comunicarea informației despre bunurile imobile deținute de debitor, imobilele deținute în ultimii 3 ani precedenți intentării procesului de insolvență și a informației privind înstrăinarea bunurilor imobile de către întreprinderea vizată în anii 2012- 2016.

Prin adresa din 05 mai 2016 Întreprinderea de Stat „Cadastru” a comunicat că întreprinderea cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată este proprietara bunurilor imobile din str. Uzinelor, 171/2, mun. Chișinău, numerele cadastrale 0100308.064, 0100308.064.01 și 0100308.064.02.

A mai indicat că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 iunie 2016 a dispus trecerea la procedura falimentului în vederea lichidării patrimoniului

debitorului și distribuirii produsului rezultat cu dizolvarea întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată.

Inventarul masei debitoare din 16 mai 2016, înregistrat la Curtea de Apel Chișinău la 25 mai 2016, include și bunurile imobile din str. Uzinelor, 171/2 ,mun. Chișinău.

În urma verificării informației a constatat că Întreprinderea de Stat „Cadastru” a anulat interdicția aplicată prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016, iar la 05 august 2016 a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra bunurilor vizate după societatea pe acțiuni „Lemnar” în temeiul contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Abdera”.

Consideră că contractul de vânzare-cumpărare din 05 august 2016 încheiat între societatea cu răspundere limitată „Abdera” și societatea pe acțiuni „Lemnar”, prin care au fost înstrăinate bunurile imobile din str. Uzinelor, 171/2, mun. Chișinău, numerele cadastrale 0100308.064, 0100308.064.01 și 0100308.064.02, ce aparțin cu drept de proprietate întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată, urmează a fi declarat nul.

Lichidatorul Dogot Constantin cere anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 16166 din 05 august 2016 încheiat între societatea cu răspundere limitată „Abdera” și societatea pe acțiuni „Lemnar”, prin care au fost înstrăinate bunurile imobile din str. Uzinelor, 171/2, mun. Chișinău, numerele cadastrale 0100308.064, 0100308.064.01 și 0100308.064.02; anularea înregistrării dreptului de proprietate al societății pe acțiuni „Lemnar” asupra bunurilor imobile numerele cadastrale 0100308.064, 0100308.064.01 și 0100308.064.02 din str. Uzinelor, 171/2, mun. Chișinău și rectificarea înscrierii în Registrul cadastral (f.d. 3-7).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin ca fiind neîntemeiată (f.d. 72, 76-83).

La 23 decembrie 2016 prin intermediul oficiului poștal lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016 (f.d. 85-90).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 mai 2017 nu a dat curs cererii de apel depusă de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin.

A acordat apelantului termen rezonabil de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37 500 lei și prezentarea bonului de plată a taxei de stat instanței de apel prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău.

A explicat lichidatorului întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheiere, apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d. 101-104).

La 19 mai 2017 lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la judecare.

În motivarea cererii de recurs lichidatorul Dogot Constantin a indicat că persoanele juridice în proces de insolvabilitate nu achită taxa de stat la depunerea acțiunilor și instanța de apel priplit nu a dat curs cererii de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii și emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere de amânare a plății taxei de stat până la finalizarea examinării apelului din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recursul declarat de lichidatorul Dogot Constantin la 19 mai 2017 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele pricinii rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016 s-a admis cererea introductivă, s-a constatat insolvabilitatea și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de întreprinderea cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată (f.d. 9-10,).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 27 iunie 2016 a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată și distribuirii produsului rezultat cu dizolvarea debitorului (f.d. 15-16).

La 09 septembrie 2016 lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Abdera” și societății pe acțiuni „Lemnar” cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare, anularea înregistrării dreptului de proprietate și restabilirea acestuia.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin ca fiind neîntemeiată (f.d. 72, 76-83).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 decembrie 2016 lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016 (f.d. 85-90).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 mai 2017 nu a dat curs cererii de apel depusă de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin.

A acordat apelantului termen rezonabil de 10 zile de la data recepționării încheierii pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37 500 lei și prezentarea

bonului de plată a taxei de stat instanței de apel prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău.

A explicat lichidatorului întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheiere, apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d. 101-104).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel declarate de întreprinderea cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) și art. 365 alin. (4) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 86 alin. (1) Codul de procedură civilă, până la etapa dezbaterilor judiciare, judecătorul sau instanța judecătorească soluționează cererile părților privind amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

Articolul 86 alin. (2) Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (4) Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 01 decembrie 1992 prevăd că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Din sensul acestei prevederi legale rezultă că persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, atât la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești, adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării hotărârii.

Pe cale de consecință se deduce că dacă persoana juridică în stare de insolvabilitate va pierde procesul, instanța care a examinat cauza va dispune încasarea taxei de stat peste 6 luni de la pronunțarea hotărârii, printr-o hotărâre suplimentară, în baza art. 250, alin.(1) lit. c) Codul de procedură civilă. Dacă prin hotărâre judecătorească, pretențiile persoanei juridice în stare de insolvabilitate au fost admise, taxa de stat se încasează din oficiu de la partea adversă, întrucât acesta a pierdut procesul.

Actele cauzei atestă incontestabil că întreprinderea cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată se află în proces de insolvabilitate, fapt stabilit prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2016, ulterior în privința acestei întreprinderi fiind intentată procedura falimentului.

În condițiile în care întreprinderea cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată se află în proces de insolvabilitate și obiectul acțiunii în pricina de față este un contract de vânzare-cumpărare ce presupune un transfer de proprietate, această întreprindere beneficiază de privilegiul instituit de legiuitor de achitare a taxei de stat după examinarea cauzei.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedura civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Curtea de Apel Chișinău aplicând prevederile art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă neîntemeiat nu a dat curs cererii de apel cu acordarea unui termen pentru achitarea taxei de stat, în condițiile în care legiuitorul a condiționat achitarea taxei de stat de către persoane juridice în proces de insolvabilitate după examinarea cauzei în termen de cel mult 6 luni de la data adoptării hotărârii.

Astfel, din considerentele menționate și reținând că Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a dispus de a nu da curs cererii de apel, acordând apelantului termen pentru achitarea taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea din 16 mai 2017 și de a soluționa problema în fond prin emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere de amânare a plății taxei de stat până la finalizarea examinării apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul întreprinderii cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată Dogot Constantin împotriva societății cu răspundere limitată „Abdera” și societății pe acțiuni „Lemnar” cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare, anularea înregistrării dreptului de proprietate și restabilirea acestuia, și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care:

Se amână plata taxei de stat de către întreprinderea cu capital străin „Cignatel” societate cu răspundere limitată la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016 până la finalizarea examinării apelului.

Cauza se remite Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton